

РОБОЧИЙ НАРОД

ROBOTCHYJ NAROD

THE WORKING PEOPLE

ПОРЯДКОВЕ ЧИСЛО 140.

ОРГАН ФЕДЕРАЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ СОЦІАЛ-ДЕМОКРАТІЇ В КАНАДІ.

REGULAR NUMBER 140.

РІК V.

Ч 23.

СЕРЕДА

4. ЧЕРВНЯ. 1913.

WINNIPEG, MAN.

WEDNESDAY,

JUNE 4.

1913

No. 23.

VOL. V.

НОВИНИ.

В неділю, 8 червня о год 7 1/2 вечером відбуде ся в галі „Квіне Театру“ на Селк-ірк Аве.

Велике Віче.

Між іншими бесідниками буде говорити Товариш Омелян Ревюк про цікаві історичні пам'ятники по музеях і церквах Лондону, і Товаришка Грина Ревюк, сестра Мирослава Січинського.

3 Винніпегу.

В маю спасались вірні вечірними богослуженнями. Старі молялись в середині церкви і платили за се „на боже“, але старший брат знаваний зашморда не вдовольняв ся сим, він виїшов а скарбною на двір під дзвіницю, де була сама молодіж і тут став наставляти руку. Один 12 літній хлопець опер ся сему. Старший брат, щоб показати що й він щось значить, став викидати малого „безбожника“ за браму а при тим вдарив навіть хлопчину в голову. Та на сім не кінець. Хлопець сейчас поскаржив ся родичам. Тоді мама в обороні своєї дитини, запитавши лимполіза за що ударив він хлопця — витяла його побожно два рази по тварі, забрала хлопця і пішла до дому. Такі то „побожні“ католички.

28 мая в ночи на 106 Disraeli St. в Винніпегу став ся сумний випадок. Стефан Загранюк з села Радованець,

сокальського пов. обляв свою жінку нафтою і підпалив на ній одіж. Заки збіглись люди на ратунок, жінчина була вже ціла чорна — попечена від ніг до голів. По кількох годинах серед страшних боїв скінчили жите.

Вчинку сего, як оповідають люди, що там мешкають, мав допуститись Загранюк тому, що підіравав свою жінку о суржу невірність.

В днях 11 і 12 липня відбуде ся в Винніпегу конвенція укр. учителів провінції Манітоби в галі на роші улиці Мекгрегор і Боровс. Першого дня відбудуть ся наради учителів, другого знова загальні народні збори.

В Китаю знова неспокої. Китайський парламент і тимчасовий президент Юаньпай знаходять ся тепер в поганім положеню.

Парламент нічого не робить. Старі монархічні партії віджили і придумують як би то знова влхати на престол якогось цесаря — мальчика.

Цілий Китаю поділений тепер на два сторони: частина а виглядно дві часті; полудне, котре а за республікою і північ, котра не хоче навіть чути про самоуправу, а зброїть ся лише, аби повалити сучасний устрій і завернути назад в державі абсолютизм.

Правительство заклопоталось не мало, коли в державі неспокої, а Росія жде тільки нагоди як би вдерти ся в монгольську провінцію. Вей очікують в сій справі розпорядження президента.

Клячуть прогнаного тирана назад. До місцевости Корунна

в Іспанії прибула 20 мая мексиканська делегація, якої цілю з намовити прогнаного мексиканського диктатора, Порфіра Діаза до повороту. Упорядковані хаотичних відносин в Мексику вимагає залізної руки і ніодин з живучих Мексиканців, крім старого Діаза не має відповідних здібностей аби, привернути лад у шарпавій вичини революціями країни.

56 тисяч туманиць.

Одна бстонська часопись подає, що після статистичного обчислення в Злучених Державах живе 56 тисяч монахинь.

Під їх управою находить ся 700 „академі“ для дівчат, 285 домів для саріт і богато так званих „Homes of Good Shepherd“. Мільони невичних дітей видаєть ся під „опіку“ сих румяно-лицих а чорно-душих заступниць католицької церкви, котрі нічого більш не роблять як тільки зятменують та реформують сю молодіж в податний матеріал для витязку капіталістам і „святій“ католицькій церкві.

100,000 невірничих.

Після обчислення директора берлінського статистичного бюро, в Берліні жив тепер 100,000 осіб, котрі не визнають ніякої релігії і записують себе в податкових книгах як „невірничі“, „дисиденти“, „атеїсти“ і т. п.

Як рабуєть?

Сталевий трост в Злучених Державах що носить назву „United States Steel Corporation“ видає на вироб одной тонці сталевих шин 16 дол. і 67 цт., а продає одну тону по 27 дол. 45 цт. Отже чистий зиск на одній тоні виносьть тростова 10 дол.

Країни.

Як хочете спровадити кривних або приятелів до Канади, купіть для них у нас як найборше шіфкату і вони прийдуть на весні акурат як робота отворить ся. На весні дуже повні шіфи і як тепер не купите для них шіфкату, то они будуть мусіти дого чекати і не прийдуть аж в літі.

Шіфкатура з Кракова до Винніпегу тепер коштує \$48.40 Так як знаєте ми посилемо гроші до краю найскорше і пайбезпечнійше і так що люде дістануть рівні гроші.

Почта і змінне коштує разом лиш 2 центи від 1 долара.

Люди, котрі не у Винніпегу можуть до нас прислати гроші або чеки разом з адресом в краю а ми вишлемо і реценсіє пішлемо.

Ми також продаємо шіфкату до краю і міняємо гроші. Продаємо марки краєві і канадійські. Офіс отворений що дня від 9 до 7, а в суботу від 9 рано до 9 вечером.

ALLOWAY & CHAMPION

БАНКЕРИ І-КОРАБЕЛЬНІ АГЕНТИ,

C.GENIK, УПРАВИТЕЛЬ ЗАГРАНИЧНОГО ВІДДІЛУ.

667 Main St.

Winnipeg, Man.

78 цт. Чи а се злий спосіб рабованя?

Забава пошв.

Російські часописи доносять, що в монастирі коло Екатеринбургю наповали ся монахи. Коли побачив се старший монах Ігнатій і зачав кляти з них а навіть одного ударив в голову, тоді покривджений вхопив ніж і забив його Ігнатова в живіт. В сали між побожними монахами розпочалась така добра бійка. Тоді один іменем Макарий вхопив стрілку і поклав Ігнатія трупом. Вей монахи арештовані і очікують тепер за се „надгороди“.

Австралійські вибори.

31 мая відбула ся вибори до австралійського парламенту. Хотій нема ще докладного обчислення кількох кожда партія здобула місць в парламенті, то всеж таки буржуазна преса обчислює, що релігійна партія знова виїшла побідносною, бо як припускають, то виїшло 39 послів робітничих, 35 ліберальних а 1 незалежний. Докладне обчисленє буде подане аж в кілька днів після виборів.

Сенатор графтером.

Нью-Йоркський сенатор Стефан Стилвел зівстав засуджений на 4 роки криміналу, за те, що понер в сенаті банківий біл компані New-York Bank Note Co. і зажадав опісля за се \$3,500.

Сей вирок над Стилвелом наборовив багато перенолоху між всіми політикерами, бо колиб так прокуратор заняв ся енергічно всіми політикерами, то певно більша половина чішаб подібним пляхом як Стилвел.

Грецькі бють ся з Волгарами.

Помимо строгого заказу, який видала грецька військова власть до всіх генералів армії, луби оминали всякі непорозуміння з неприятелями — то однак пришло в кількох місцевостях до завзятої борби з Волгарами. Ситуація між сими 2-ма не недалеко з'єднаними несиками, дуже заострена. Грецький премієр Веницельос предложив королеви свою резигнацію. За причину димісії Веницельос подав, що не хоче брати відвічальности за сучасну ситуацію і за захопанє ся грецького війська супроти провокацій Болгарії.

Кілько в монастирів в Росії?

З нагоди обрад референції над бюджетом синоду, звернено увагу на діяльність і число монастирів в

Росії (розумієть тільки православних, не вчислюючи тут католицьких). Загалом всіх православних монастирів в Росії а 900, а в них живе 81,000 монахів і монахинь.

Крім мільонових капіталів до монастирів сих належить 800,000 десятин землі. Ось кілько то дармоїдів мусить удержувати держава в той час, коли одному учивелеви за 30 рублів припадає вчити по верх 100 дітей. Замість ширити просвіту, держава пирить і піддержує патлату банду неробів та народних темнителів.

Німецька соц. преса.

Як дуже зростає і йде вперед німецька соціалістична преса, свідчить слідуоча таблицка:

Рік	Число передплатників:
1871	30,000
1894	300,000
1904	600,000
1909	1,200,000
1912	1,800,000

Як бачимо, то за 40 літ німецькі товариші розширили свою пресу з 30 тисяч на близько 2 мільони передплатників.

Польський силач ранений.

Польський силач С. Циганавіч підчас свого виступу з другим силачем Марінем в Монреалі, зівстав тяжко ранений.

Коли зачали ся між ними силуваня, Марінем так сильно кинув Циганавічом до п'ят форми, що сему мала пукнути чашка.

Коли в Росії найбільше п'яних?

Товариство, яке постановило собі за цілю знищити п'янство, уладило в Петербурзі так званий „День тверезости“. В тім дні відбуло ся тма відчитів на тему шкідливости горівки, як такої без числа віч прихильників тверезости. Власти — бо в їх руках продаж горівки в Росії — позамикали „монополки“ — себ то торговлі з горівкою.

Та прихильники тверезости так взяли ся щиро до нищення алькоголю (горівки), що в вечер всі арешти були так переповнені п'яними, що годі було знайти місця для нових гостей. А треба знати, що до арешту можна взяти лиш того, що не з силі стояти на власних нотах, а потребує помочи.

Наші замітки.

З сим числом „Роб. Народ“ розсилаємо картки до збираня передплатників.

Товариші! Вам багато часу не візьме поаітувати за „Робочим Народом“. Не о-

дин із Вас більше стратить нераз часу на маловажну річ: Чи не краще буде діло коли Ви зужите сю вільну хвилию для Вашої часописі?

Хто пришле нам п'янох цілорічних передплатників, той дістане даром „Кадло“ на цілий рік. Хтож передплатив собі вже „Кадло“ тут, то ми зможемо послати для його свояків чи знакомих в старім краю. Ану, хто скорше?! Сю оферту даємо тільки на сей місяці.

Хто присилає які дописі, хай пише тільки на однім боці картки виразно і підписує своє назвиско, котре на бажанє ми не помістимо, а задержимо тільки для себе. Без підписів дописі не будуть друковані хотяби се був найліпший товариш.

Просимо також читачів, щоби прислали нам новинки з своїх околиць, як там йде робота, яка платня, як люде живуть і т. п. бо на годі довідуватись про все те що може вас інтересувати, з других чужих газет, бо раз не стає часу, а другий раз трапляють ся справив дуже брехливо представлявані

Товариші! Не забувайте складати датки на хорого письменника Михайла Павлика.

Подбайте про се. Присилайте хто кілько може. Датки присилайте до редакції „Р. Н.“ звідки ми вишлемо на призначене місце а жертводавців оголосимо в часописі.

До сего дня товариші зложили вже \$25.30, що власне вислалисьмо до краю, а жертводавців оголосилисьмо в сім числі.

З кінцем сего тижня виїде вже друге число „Кадло“, яке розішлемо тільки тим, хто заплатив. На кредит (борг) не вишлемо нікому.

Хто хотів би читати а не має тепер грошей то хай пришле за 5 ф стемпель а тоді ми вишлемо.

„Kadylo“
800 Main St.

Заряд Юнії Індустріальних Робітників Сьвіта (I. W. W.) ч. 47 в Винніпегу, подає до відома своїм членам так на провінції як і в Винніпегу, що теперішня адреса юнії для переписки а: Industrial Union No. 47 Box 3627 Sta B. Winnipeg, Man.

Рівнож повідомляє, що проагандові мітінгя юнії відбувають ся кожоді неділі по полудня, на ул. Прітчард і Мекгрегор.

РОБОЧИЙ НАРОД

орган української соціал-демократії в Канаді.
 Виходить що тиждзя.
 в Вінніпегу, Ман. [Канада], під ч. 144 Higgins Ave.
 Редактор і адміністратор Ів. Навізовський.
 Передплата вносить \$2.00 на рік, за границю так само

“ROBOTCHYJ NAROD” (THE WORKING PEOPLE).

THE OFFICIAL ORGAN OF THE
 UKRAINIAN SOCIAL DEMOCRATIC FEDERATION.
 (Affiliated with the S. D. Party of Canada).
 THE ONLY UKRAINIAN SOCIALIST PAPER IN NORTH AMERICA
 Published weekly by
 THE “ROBOTCHYJ NAROD” ASSOCIATION
 at 144 Higgins Ave. Winnipeg, Man.
 J. NAWIZOWSKY, EDITOR AND MANAGER.
 Subscription \$2.00 a year.

Address: Адресуйте:
“ROBOTCHYJ NAROD”
 Box 3542 (Sta. B.) Winnipeg, Man. Can

Капіталісти „добродіями“

На днях відбувалася в Детройт конвенція National Manufacturers Association. Ся організація є завзятим ворогом організованого робітництва. Ціла ся конвенція є цікава для нас тим, що на її обранні перейшло внесення, аби відчинити технічну школу, де робітники мали би нагоду більше образувати ся. Були голоси навіть за тим, щоби в сій школі ученики могли образуватись безплатно. Внесення се на позір виглядає ніби „добродійством“ для робітників, але коли приглянемо ся ближше то побачим, що се нічо инше як тільки на мшиша ланка а для капіталістів користь. Чому? — спитає хтось. А тому, що подібні випадки капіталістичних „добродійств“ мали вже місце в Америці, пр. з школою рисунків. Коли фабрики заложили були подібну школу рисунків, то се було тільки тому, щоби обнизити рисовникам високу платню, яку їм приходилось платити перед заложеном згаданої школи. По кількох літах існуюча школа рисунків, було вже так багато кандидатів на посади фабричних рисовників, що не ставало для них місця. І що роблять тоді панове „добродії“ фабриканти? Маючи достаток готового „матеріалу“, вагло обняли всім платню і сим зарібком покрили свої кошти, які видали на школу. Тепер вони вже не страхались обнизити платню, бо ж бачили що кандидатів на посади є вже кільки, що аж не мають де подітись, і коли один покине працю зва малої платні, то десятох других виголоднілих жеде вже на опорочжене місце. Абсолютно те саме мають на думці фабриканти і з сегорічним засновуванем школи технічної. Отже в нинішній капіталістичній системі навіть пірше образованя і наука робітників приносять матеріальну користь тільки для капіталістів, а голод і нужду звзаталі для робітників.

ЯК СЕ РОЗУМІТИ?

В 22 ч. „У. Г.“ якийсь пан Д. поучує нас, як ми повинні поступати, що робити та з ким боритись. Нічо дивного не було, як би п. Д. зробив се так, як треба було. А то тільки виставив себе на сміх, бо хто читав статку нашу, а опися п. Д., то безперечно мусів сказати: Ось вони, ти їм „за образи, а вони тобі за гарбузи“. І так воно є. Бо коли у вас буржуазія а вільна Україна се все одно, well, то ми не хочемо казати що ви є. Де ви таке вичитали, що український пролетаріат має стати до борби з ідеєю „Вільної України“? Сказуть, будь ласка, а ми чі дї постарамось написати в сій справі дещо більше. Бачте мій пане, коли Ви ше не знаєте, то ми Вам скажемо, що укр. буржуазія а вільна Україна, то се так далеко одно від другого, як небо від землі. Як виглядає „вільна Україна“ в вашім понятю, то ми се знаємо, бо малисьмо вже не раз нагоду досвідчити сего, що коби скорше Україна, а тоді буде місце для наших Васильків на короля України, буде місце на намістників, князів, графів і всяку другу сволоч, яка тоді буде учітати вже не чужий а таки свій рідний нарід, як се діє ся нині по всіх державах. І ви до сего всі стримете. Противно, вільна Україна в нашім понятю не так виглядає, се має бути держава без хлопа і пана, де булаб загальна любов народа, рівність і то навіть пана Ферлея з простим звичайним мужиком, де нарід не бивби покони перед ніякими українськими королями ані намістниками. І чи се ваші народні святощі? Чи Стефаник, Ферлей, Краківський, Василько, Левицький і їм подібні, се народні святощі? А прецінь, між кичемо пролетаріат до борби з сими „святощами“, що під покликом „неньки України“ воюють, другі та вичуть український нарід. Чи скажете що се неправда? Колиж Ви так скажете, то входить, що Ви „не познаша свояша“. Ану, візьмім найблизший примір, чи була би Ваша „святощ“ Стефаник в сїті-гол, колав він був не покликував ся на „Україну“, що він щирий „Українець“ і український нарід має його вибрати своїм заступником? А що зробив сей „Укра-

їнець для України? І який з него Українець? Чи Ви сего не бачите? Яка з него користь для народа? А хтож продає Англіїям підчас виборів український нарід? Чи може його продати Німець або Голяндець? Ні, се ваші українські буржуки. Замість сего, щоб сказати, доказати й оправдати, що всі ті пани, яких ми вичислювали в згаданій статі не є тим, чим ми їх назвали, то ви се лишаєте на боці, а стаєте морочити нам голови тим, що не є звязане з пиванем. Ви так як той злодій, самий вкрав, вказує пальцем на другого, і кричить: ловіть злодія; — самі обильовуєте добре імя України, самі пхаєте її ніж в серце, самі копаєте її гріб і в той-же час вказуєте пальцем на другого. Отже ліпше ливіть свою демагогію, не виставляйте себе на сміх, бо наша борба з українськими буржуками так в Канаді як і в старім краю та з торговцями Україною не має нічо спільного з вільною Україною і не устане а буде йти сильно вперед до той хвилі, доки наш нарід не буде чистий від своїх рідних боляків.

Що є причиною проституції?

Хочия в Злучених Державах жєнщини є ліпше забезпечені правом від жєнщин в краях європейских, то всеж з огляду на всемогучу господарку „доларя“ в сїм краю, рід жєнський діяєть ся на два гатунки жєнщин, певнече (даруйте за вираз) на „самців“ і „дамм“. Тїй послїдній категорїї жєнщин се єдемам все вільно, всі і все мусить їм з дороги уступити, они вічно веселі та убрані хорошо, одним словом їм нічо на бракує, нічим не смуть ся. Друга знов груна жєнщин, тисяч разів численїйша, не є в станї вижити. — Як віч, так дені, від дитинства сотки тисяч жєнщин робітниць сушить собі голову над тим, як то завтра перебути день, що зварили, в що убрати ся — де йти за роботою або чим в історї і рент заплатити. — Подібні гадки вельможним дамам не перебігнуть через їх голови ані раз в житю, а бідним думки сї в ночи сон відберуть а в день спокою не дають. Міліони працюючих жєнщин, з сьоби голоду і зимна, стають ся днес карикатурами, умисловими каліками і завалою 20-го віку. — І щоби трафну відповідь дати, на питаня поставленя на вступі, конечно а повторити слова якими на се питаня відповідають соціалїсти на цілім світі, се є: „що нинїшня нужда, визиск, дорожня гулянки і захлапність капіталїстів є матїрю проститутції“, на котру днес цілий світ звернув очі а обурення. Так нині тисячі сестриць робітниць не можуть удержатись з 10, 12 і 16 год. праці своїх рук, мусять продавати своє тіло аби жити. Сотки дівчат по містах мусїлоби з голоду чи холоду умерати, колиб не сей ганебний а для богато дівчат одинокїй спосіб рятунку від смерти. Скількож то дівчат в молодім віці кичить своє житя самоубїйством, нехотячи вїйти з дороги чесного зарібку? Недавно читалисьмо що млода дівчина скочила з 6 поверху на улицю не мочуци удержати при житю себе з педїа, яку платив їй один з нью-йорських фабрикантів. Майже що дня газети доносять випадки, що мати строїла себе і цілу родину не маючи средств до дальшого житя. І випадки подібні трафляють ся що рік частїйше а днес публіка їх читає 2 аби 3 рази денно без жадного зворушення. Сей факт доводить сам собою, як днес світ здеморалїзований, визутий з людського почутя, що не здрїгє ся на сї самоубїйства ні на числа статистичні а проститутції; чи се не страшно і не ганебно коли в самім Новім Йорку комісія начисляла 15.000 проститутток? Що буде за літ 5 або більше, коли класа працююча а властиво жєнщини не візьмуть ся енергїчно до праці над поліпшенем долї жєнщин і класи працюючої взагалї?

Капіталїсти ніколи не змилосердяєть ся над тими бідними жертвами їх господарки, бо сего вимагає їх особистий інтерес. Їм ходить щоб як найбільше робітниць і робітників було в занасї, бо тоді сьміло можуть обривати платню тим, що у них працюють. Отже вирваня жєнщин з явної чи скритої проститутції залежить по більшїй частї від самих жєнщин. А що жертвами капіталїстичної господарки переважно падуєть жєнщини робітниць, тож сьвятим обовязком кожної робітницї є стати разом з мужчинами робочої класи до рішучої борби з нинїшнім капіталїстичним ладом, тим більше, що рід жєнський днес більше терпить не маючи рішучого голосу в тілах праводавчих і що від положєня морального і матеріального залежати буде стан молодшого поколїня. Отже рука в руку робїтниця з робітником мусять стати до борби а повалеє нинїшний лад, аєль не хочуть бути жертвами „доларя“ котрий становить днес „бога“, „моральність“, „красу“ і все інше. — Як довго існують буде нинїшний лад се є, де горстка капіталїстів водить нас по своїй волї і гадї, нинї прийме до праці, завтра викине, дотї існуювати буде обави завтрїшнього дня, а з нею розбїї, крадіжї проститутція і все інше зло, — бо якже пр. поступити має дівчина, котра шукаючи праці через 3 - 4 тижні видала послїдний цент що мала і позичити не має де?

Отже щоби вакормити ся а може і старєньку матір або батька, годитьсї бідолаха на пропозицію „gentleman“ фабричного чи готельного з офісу, котрий її бреше:

„дам тобі роботу, будеш мати гроші, але... — Нераз і не два дівча сільське невнине як ангєл зі слїмаи в очах впадає в руки „баса“. Пхнена нераз в багно проститутції, млода дівчина голодом та иншими недостатками, ані подумав о тім, яка то бридка пляма прикрила єї жите, тим більше, що її „бас“ старєсь її думки чим вищим занятї і не щадить ласки ні гроша в перших тижнях. Доперва з часом „gentleman“ вирваня дівчинї спокій і все що є для неї найдорожше, випираєсь того всього що прїриказ при актї зради. Тому то проститутція є грїхом ключучим днес о пімсту до суспільности, що „баси“ готєлів, сальонів і фабричні з малим винятком є аразом басами проститутції. Всї вони як ненаситні вовки пантрують і читають на молодші і шляхотніші серця.

І дівчина, котра вже раз впає жертвою голоду і нужди, не скоро спамятаєсь аби й ніколи. По певнім часї викинена на брук через ката єї млодости, краси і здоровля, йде до дому публічного і там через захвалюване штучно виробленої гожости старєсь жити... Від хвилі, в котрій серце сєї дівчини занепокоїлось і в міру зросту сего внутрїшнього неспокою, дівчина тратить духа і силу до осягненя инших средств якїє єї при житю удержали. Отже позїстає на дальше в торговли своїм тілом, як довго послужать єї літа. Коли потїк її гожости висхне а енергїя вичерпає ся, дівчина стаєсь старим „предметом“ о котру вже ніхто не спитає. І тоді, якщо нікому не потрібна, стає ся плагою і тягаром людства, поки житя її не перерве шпитальне ложе або куля револьверу чинше самоубїйством. В днях коли сотки і тисячі дівчат бідних переходять такі фази житя, в тих самих днях уганяють по парках, по улицях міста в автомобілях і чудно пристроєні „дамм“ і „gentlemen“, сотки тисяч робітниц, визиском, дорожною і безробітїям пхненї до проститутції, заливають ся слїмаи, а модні „дамм“ сїяють від діамєнтів і дорогих камінїв, купуючи дукорки для своїх песиків, коників та котів. Чи може бути тут мова є якїєсь справедливости боїжї? Ні! Справедливість нам треба доперва вибороти, а днес її нема.

В нинїшній капіталїстичній ладї з одних висисає ся все кров, всі животодаїні соки, руйнує ся їх житя і здоровля на се щоби другї балюючись могли тратити цілі міліони на роспусетї і гулянках. Запрятає ся до праці фабричної жєнщини і діти шкільні, аби капіталїстам мсжна було жити в нероботї і роспусетї ціле їх житє. Ся подвійна справедливість нинїшнього ладу вивнє занятя кожого робітника і робітницю. Крайна пора, щоб жєнщина як і ціла робітничя класа перестала спродавати ся капіталїстам після ними означеної ціни і способу. Чиж нині робітниц не спродаєсь капіталїстови? Так, лиш вивнїшї спосіб від проститутки. Нинї капіталїсти торгують силою цілої робочої класи. Ратунок і визволеня робочих обох родів з того запродуваня ся капіталїстам лежить в нас самих робітниках. Нам говорять й „сьвятїй боже не поможе“ як ми собі самі не поможемо, як не подамо собі рук до борби з нинїшнім алом. Як жєнщини так мужцини повинні радо горнутись в ряди робітничої партїї якою на цілім світі є партія соц. демократична. Лиш одна ся партія взяла собі за ціль повалити нинїшний лад, а через те саме і дорїжно, визиск крадіжї і проститутцію, яко наслідки господарованя капіталїстів. Отже кожний і кожда робітниця хотячи положити кінець нинїшньому визискови, безробітїю і проститутції, хай стане в ряди сєї партїї, котра єю борбу провадить, се є поборку нинїшній капіталїстичній лад а кладає фундамент під лад новий, де буде рівність, вільність і щастє, се є лад соціалїстичний. Наколиб жєнщини або і мужцини зєднались в одну робітничу організацію і були перепитї одним духом і цілею, ставули до борби о ліпшу долю робітництва взагалї, тоді скоро жаданя нашї стались правом обовязуючим капіталїстів. Яко одна велика родина пролетарська без трудности поборола би горстку капіталїстів і запровадила би такі права, котрі взяли би в оборону ті міліони що на хліб працюють а не групу череватих, що хліб нищуть. З анем усунєня капіталїстів від урядів і прав установлєних ними, — безробітє, визиск, дорожня і проститутція яко діти капіталїстичного ладу, згинули би; звлиженє сего дня залежить від того, як скоро ми робітницї і робітники згуртуємось в одну робітничу організацію се є в соціалїстичну партію. Тому не відкладаймо, бо послєдовца каже „як собі постелиш так ся і виспаш“, „не будеш дбав, не будеш мав“.

Н. Ваворовський.

Лев Толстой.

„Не могу мовчати“.

Се не можливо так жити. Я бодай не зможу і не хочу так жити.

Се причина, що пишу і о скілько зможу, також буду се ширити, та в Росїї як і за границею — бажаю, щоби стаєо ся одно з двох; або най перестануть ті нелюдські діла, або най кинуть мене у тюрму, де менї єсно у мойї сьвідомостї, що ті страшні річи не діють ся за дія мене; або ще ліпше булоби (се таке добре, що я про таке щастя майже мрїти не сьмію) най мене так як сїх двадцять чи дванайцять му-

жиків одитнув у насме сунуть з під мене лавку тягну добре намілену

І от, аби дітти до кося до всіх учасників тих, почавши від тих, на жінки, на дітїй, кааж до нас головних у тих страпних злочинїх

Люди братїя! Отримайте. Пригадайте солюлюми. Нинї глядите стане. Чи може бути,

тєньку хвилину на сє все у нас всіх за плєчї чили в свої яснї хвилї лягєє не в тім, аби лїмвм дрожати зі страху не в тім, аби брєхати реконуючи себе і людвх для сповнованя в овїв? Невжеж би ви сє томности від підхлїбє все то є слова, придуманї найгірші річи, можна Ви не можете бачити дїй а нас має лише одні справи — обовязок удлєного нам часу, в нас на той сьвіт і вє хоче лишє одного: л

А ви, щож ви робїтї? Кого любїте? Хтїни, то не люденка любїють звїрїята. Люболюдини, до кожної лїте й брата.

А ви кого так лї Ніхто.

... Так, подумайте робїте. Перестаньте я, і не людїй, не то мти, але для своєї душ хоч як ви його заглуп

Кольора або 5

Комедія в дво

Входить Кремарь КАПУСТА: Бачили, йому який? Гі-гі-гі КРЕМАРЧУК: А то зад? КРАЙЧИЛО: Мєкєво РУДЬО: Менї здаєть Бачили, як вони вєї хлопом? КРЕМАРЧУК: Начх РУДЬО: А відозва КРЕМАРЧУК: (сміє) Рудю! Адвокат є на з чорного біле... Во відвернемо се... КРАЙЧИЛО: А зрєни; в минувшім часє то ми не продалїстїтїйним Українцям сквофулів. І тут бу, нашї рутєнські вїча керпу.

КАПУСТА: Ходїм, тої Русинки покочїв ви. РУДЬО: Та де ви з КАПУСТА: (обурєнє) лїше Гловїцький КРЕМАРЧУК: Ве ри... (усї виходять

ЗАВАРА: Дїть сє нема нікого, ЧЕРНЯКОФФ: З мє не хотїте?

ЗАВАРА: Чи знаєт на кандидата від К ЧЕРНЯКОФФ: По божник і василїїнє ЗАВАРА: (побачїє дальше) Тут ніхтє тайний агєнт Мик

— Нераз і не
словами в очак
агно проститу
недостаткам,
прикриває її жи
думки чим ви
в перших тяж
ованих дівчині
випираєсь того
то проституція
спільності, що
ним винятком є
як неясні
і шляхотніші

ртвою голоду і
По певнім часі
краси і здоров'
захваляване
... Від хвилі, в
і в міру зросту
і в життю удер
ли своїм тілом,
гожості висне
арим „предме
яко нікому не
тва, поки життя
револьверу чи
сотки і тисячі
в тих самих
міста в автомобі
„Lempe-и“, сотки
аробітнім пхнені
одні „дамі“ сі
пуючи цукорки
може бути тут
Ні!! Справедли
ї нема.

дних висисає ся
ся їх життя і здо
тратити цілі мі
ся до праці фаб
італістам мсжна
жита. Ся по
нна завяли кож
а, щоб жєнщина
давати ся капі
рсоубу. Чиж нині
ак, лиш живший
дісти торгують
визволенє робо
аніталістам ле
орять й „свья
поможемо, як
злом. Як жен
тись в ряди ро
тія соц. демокра
ва цілє повалити
р, визиск краді
аровани капіта
отачи положити
і проституції, хай
провадять, се є
а кладе фунда
льність і щастє,
ни або і муцни
і були перешиті
р ліпшу долю ро
наші стались
одна велика ро
рола би горєтку
котрі звялиби
ють а не групу
еня капіталістів
безробітє, визиск,
лістичного ладу,
ить від того, як
ємось в одну ро
ну партію. Тому
ак собі постелиш
будеш мав”.

Н. Баворовский.

жиків одгнун у насертлу срочку і катур та най в
сунуть з під мене ланку а я своїм власним тятєрем за
тягну добре намілену петлю на своє старє горло.

І от, аби дійти до козрого-небути з тих цілий, звертаю
ся до всіх учасників тих страшних справ, звертаю ся до
всіх, почавши від тих, котрі вкладають на людий братів,
на жінки, на дітий, качтури і петлі, вязничних дозорців
аж до вас головних управителів, котрі допускають ся
тих страшних злочинів.

Люди братя! Отямте ся, подумайте, зрозумійте, що
рошите. Пригадайте собі, що ви є. Таж ви передовсім
людьми. Нині глядите на сьвіт Божий, а завтра вас не
стане. Чи може бути, щоб ви, виглянувши на ту коро
тєнку хвилину на сьвіт Божий, — таж смерть... а
все у нас всіх за плечима — чи може бути, щоб ви не ба
чили в свої ясні хвилі, що ваше покликанє в житю по
лягає не в тім, аби людий мучити і вбивати, та щоб са
мим дрожати зі страху, щоб не впасти жертвою морду,
не в тім, аби брєхати перед собою, людьми і Богом, пе
реконуючи себе і людий, що берете участь в тих спра
вах для сповнювани важної, великої річи для добра міль
онів? Невжеж би ви самі не мали знати — в хвилях при
томности від підхлібетва і звичайних софізматів — що
все то є слова, придумані лише на те, аби, поповнюючи
найгірші річи, можна уважати себе за доброго чоловіка.
Ви не можете бачити того, що так само ви, як і кож
дий з нас має лише один обовязок, який обіймає всі ин
ші справи — обовязок пережити той короткий протяг
уділеного нам часу, в згоді з тою волею, що прислала
нас на той сьвіт і в згоді з нею зійти з него, а воля та
хоче лише одного: лю бо ви лю д и й до лю д и й.

А ви, щож ви робите? Ви що вкладаєте сили своєї ду
ші? Кого любите? Хто вас любить? Любов жінки, дити
ни, то не людська любов. Так, ба навіть ще більше лю
блять звєрята. Любов людська, — то любєе людьми до
людьми, до кожної людьми, як до сина Божого а через
те й брата.

А ви кого так любите? Нікого. А хто вас любить
Ніхто.

... Так, подумайте ви всі ... подумайте про те, що
робите. Перестанте — не задля себе, не задля свого
я, і не людий, не тому, щоби вас люди перестали суди
ти, але для своєї душі, для того Бога, що живе у вас,
хоч як ви його загнушуете.

Кольонізація Пис-Риверу

або 50.000 АКРИВ...

Комедія в двох діях. Річ діє ся в зимі 1913

Ява 3.

Входять Кремарчук, Капуста, Крайчило і Рудько.
КАПУСТА: Бачили, як Завара скривив ся, як я показав
йому язика? Гі-гі-гі!
КРЕМАРЧУК: А то що з ним за морда з ковчирчиком на
зад?
КРАЙЧИЛО: Мєсквофільське стерво, атец Бужкофф...
РУДЬКО: Мені здаєть ся вони готовлять якусь кериню...
Бачили, як вони всі озирнулись на нас і показували нас
хлопам?
КРЕМАРЧУК: Начхати на них! Що вони годні зробити?
РУДЬКО: А відозва про 50 тисяч акрів? Нарід вже знає...
КРЕМАРЧУК: (сьмюючись) Який бо-ж ви болгуз пане
Рудю! Адвокат є на те, щоб з брєхні зробити правду, а
з чорного біле... Воно зле, що понабрїхувано, але ми
відвернемо се...
КРАЙЧИЛО: А зрєштку, ми-ж такі безпартійні як і во
ни; в минушнім числі „Голос України“ гварантує за нас,
що ми не продались консерватам, а є чесними безпарт
ійними Українцями... Скажемо, що се все брєхня мє
сквофулів. І тут буде мітінг, а тепер ходім на обід, бо
наші рутєнські віча відбувають ся по 12 годин без пе
рєрви.
КАПУСТА: Ходім, я хочу подивитись, чи нема часом
той Русинки покоївки, та хочу приготуватись до промо
ви.
РУДЬКО: Та де ви здалі до промови!...
КАПУСТА: (обурений) А я! Усі кажуть, що окрім мене,
лише Гловіцький потрафить так кричати!...
КРЕМАРЧУК: Well, ходім обідати... Я забув свої цїга
ри... (усі виходять).

Ява 4.

Завара і Чернякофф.

ЗАВАРА: Ідїть сюди господи Чернякофф, поки тут
нема нікого,
ЧЕРНЯКОФФ: З моїм великим удовольствєм, што від ме
не хотїте?
ЗАВАРА: Чи знаєте, що Кремарчук хоче пєставити себе
на кандидата від консервативної партії на ваш дїстрїкт?
ЧЕРНЯКОФФ: Повісьте ся! Та він же і соціалїст, і без
божник і василїянин, і...
ЗАВАРА: (побачивши, що Чернякофф дурєнь, каже
дальше) Тут ніхто його не хоче, бо всі знаємо, що він
тайний агент Микити, а й сам надїєсь бути колєсь бїску

пом в Альберті, а лєж тут самі прагославні, як рїн сьміє
так видїятись?...

ЧЕРНЯКОФФ: Повісьте ся! Як би його номїнували бїс
скупом від свиней, то щєсь другого...
ЗАВАРА: Патїками...
ЧЕРНЯКОФФ: Е, треба зібрати своїх хлопцї... (сьхо
дїть)

ЗАВАРА: (самий) Ой, Кремарчук, номїнують тебе винї до
брє... (думає) В готєли Шандряк розпїнаєть ся за стар
шим губєрманом, Фуяра поїть людий коло возів, все йде
як треба. Беру на номїч мєсквофулів, лиш би розбити на
прах Кремарчука. Він вдає аристократа на готєлю, смє
кче цїгирю... таж йому молоко ще сєсати, а не з Заварю
бороти ся і Побачимо!... (виходить).

[завіса сьпадає на хвильку].

(Кїнець буде).

Лист зі старого краю.

розвязавє галицького сойму новий галицький намістник.
ПЕРЕД новими виборами до галицького сойму, парламент,
цївїтки зоологічного націоналізму українських ванди
тів на Буковині, еміграція Буковинського мужїцтва
до Канади.

Нарєштї розвязано непєв
ну крїау галицької політи
ки. Нема виборчої реформи
— нема сойму. Так сказала
українська і польська демо
кратія по повалєню компро
мєсового проєкту соймової ре
форми шляхтою і польським
бїскупами і по раз пер
ший зі опїнії та висказ по
бїдали. Хоч нехоч мусїло
правительство сповнить во
лю прихильників соймової
реформи і розвязати сойм.
В середу 14 мая с.р. від
ленські газети принєсли па
тєнт цїсаря з 9 мая який
розвязує галицький сойм та
назначує нові вибори на
другу половину червня.
Рівночасно принєсли газети
теж й вієтку про принятє
діїсїї намістника Боб
жинського про іменє
нованє намістником Гали
чини бубшого міністра
скарбу дра Витовта
Коритовського.

Ся номїнація для при
хильників реформи се прав
дива несподїванка. Так У
країнцї як і польськї демо
крати, а навіть й уступив
ший намістник Бобжин
ський, домагали ся від пра
вительства при розвязаню
сойму і уступленю намі
стника, іменованя когось з
урядників тимчасовим у
правитєлем намістництва,
поки по нових виборах при
викляруваню політичної си
туації необьяв би сього важ
ного в крає постерунку
хтоєсь з політиків.

Се було найбільш розум
не та справедливе домаганє.
Але не на руку було се
шляхті та ворогам реформи.
Управа намістництва на час
виборів в руках безсторон
ного урядника, який не ма
ючи інтерєсу пар.ворожнєчї
вповні безсторонно і легаль
но перевів би вибори — се
для шляхти і ворогів рефор
ми рївнозначне з політич
ним унадом, зі стратюю
що найменше цюловини
мандатів. І тому шляхта у
жила всіх впливів своїх
старих цюток на цїсарськїм
дворї щоби ще якусь рату
вати свої останки.

І се почасти й вдало ся.
Новий намістник Коритов
ський по партійним переко
наням член краківської гру
пи консерватистів, значить
партійний товариш бубшнє
го намістника Бобжинсько
го, а тимсамим і прихиль
ник компромєсового проє
кту. Та на нього має мати по

ваня до виборчої компанії
йдуть тут під гаслом соймо
вої реформи. Сей клєч ви
ставили так польськї лю
довцї як і демократи а так
само й Українцї.

Мїж українськими націо
налдемократами а радикала
ми наступив навіть компро
мїс на час виборів.

Всі домагають ся від пра
вительства додержати строг
ї легальности і безсторон
ности. О се кричать також
і шляхта та вшеполяки —
але ті розуміють під тим
жандармів та старостів при
робленю виборів. З „сжа
лінім“ та трєметом йдуть
в вибори галицькї мєсквофі
ли. Не стало їх протєктора
Потоцького — з мандатом
попращавсь вже й їх амба
сатор Дудикєвич.

На 15 мая скликано теж
й парламент. Польськї лю
довцї і Українцї заповили
обєтрукцію, поки не буде
полагоджена справа соймо
вої реформи в Галичині. Га
личина все мусить дати се
бе у Відні відчутї, то га
лицькими вибораму то обє
струкцію. З тим стоять все
перед Европою і парламен
том.

Нема тимчасом чоєсь по
дїбного на Буковині, хоть
ту таки пять народностей
сидить разом. Але всі йдуть
згідно коли Авєстрія позво
ляє красти і коли є що кра
сти. А як нема, тоді допер
ва виборчої реформи. А тим
часом готовлять ся в крає
до нових виборів. Пригото

Українцї як і польськї
демократи заховують ся су
проти нового намістника
виждаючо і холодно. Че
кають, що він покаже під
час виборів і в соймі супро
ти виборчої реформи. А тим
часом готовлять ся в крає
до нових виборів. Пригото

що хоть трохи симпатизу
ють з Галичанами.

І там де є ті автохтони
симпатки заїдів, там ви
щать все, будь то школа, ка
са, чи яка друга культурна
або економїчна інституція.

Останничи часами украї
нські члєни краєвого видлу
почли Попович і Пі
гуляк, заказали грома
дам виплачувати заємоги
для приватної реального гім
назї української в Ва ш
к і в ц я х, тому тїльки, що
директор тої школи бук
винський автохтон симпа
тизує з заїдами.

Здаєсь гіршого бандитиз
му не придумав ще жад
ний націоналізм хотьби й
як зоологічний, чим рос
бицацький бандитизм несп
читального Василяка і
Омельяна Поповича
на Буковині.

А тимчасом в крає таки
страшна нужда що сотками
тїкають люди до Канади. 8
мая пізнім вечєром серед
дощу переходячи коло ге
лозного двірця в Чернівцях
— стрїнув я коло 200 мє
жиків, яких мов худобу
гнали агєнти фірми „Колум
бус“ до стації.

Аж страх вібрав чоловіка
коли подумав що ті люди
мов звєрї йдуть з крає за
жипром, з проклятєм та без
яких небудь вєжє людських
чувств кидають рідний
край.

І не диво голод не пал.
Перед ним нема поезії ані
романтизму. Є тїльки зви
рячий інстинкт.

А патріоти, батьки наро
да, крадуть тимчасом на
родні гроші, та й сварять
ся хто має більше україтї.
А навіть редактор патрі
отичної „Новой Буков
ини“, д р. Кушнір о

Добра нагода заробити гроші в новім портовім місті.

Кождий з Вас знає що найбільше людий подоробились в західній Канаді в той спєсїб, що
купували лоти в скоро-зрєстакчих мїстах таких як Вїнїпєг, Кєлтєри, Едмонтон, Рєдьяйна а вже
найскорше поробили люди гроші в Vancouver і Prince Rupert які далеко скорше зрєстають чим инші
мїста; тому що се мїста портові де концентрує ся корабельна транспортация зі всіх країв.

Таку саму нагоду як була в згаданих мїстах
маєте тепер в

PORT ALBERNI B.C.

новім портовім мїсті, яке буде одним з найбільших
в західній Канаді.

На Порт Альберні тепер звернені очі ці
лої Канади, Злучених Держав а навіть і з
європейських країв питають листами о ін
формації. Тепер маєте знамениту нагоду ку
пити в сїм скорозрєстаючїм мїсті лоти в цїні
від \$250 до 300 і висше на легкі сплати по \$25
готівкою а \$15 мїсячно і висше.

Заким купите де їдє то скорше розвідайте ся про Port Alberni а не пожалуйте.

Пишїть сей час, не відкладайте бо в чєр а не верне а з а в т р а
може бути за пізно.

Хто скорше купує той дієтає близїші а тим самим і лїпші лоти.

Хто хоче дієтати лїпші лоти може надїслати 15 долєрїв завдатку а ми
затрїмаємо найблизїші лоти.

До нас можете писати по руски.

Адресуйте;

Port Alberni Land Invest. Co.

Dawson Bldg. Corner Main Street & Hastings
VANCOUVER, B. C.

творив сам агенцію товариства яке має колонізувати канадійські пустарі „Canadian Pacific“ для лішого гешефту переніс його аж до Новоселиці.

Гешефт — гроші, злодійство і розбій — отсе українська політика і любов народа наших панів на Буковині. Чернівці 14 V. 913.

Безробітє в Келгарі.

З кожним днем напливають до Келгарі великі маси робітників в погоні за працею, але чи знайдуть її тут? Ні! Тут безробітє.

Сего року стріне робітників те саме, що було перед п'ятьма роками. Де не покажеш ся, всюди відмовляють тобі праці. Не хотять купувати твоїх рук а справляють тебе до „Salvation Army“, коли не бажаш агнута в голоду. Ось сего діждавсь робітник від консерватів та лібералів.

Коли в 1911 р. були вибори до парламенту, і бувало запятай котрого будь нашого темняка, на кого будеш голосувати, то він відповідав що на того, на кого „бас“ йому прикаже. Представляли ми їм, що то за партія та, на котру їм бас скаже голосувати, що ся партія є ворожа робітникам, що всі пуждари повинні дати свої голови на соціалістичного кандидата та кож робітника, як і кожний з нас, та дарма було. Тоді кожний відповідав: е, що ви знаєте, адіт, так бас мудрийший, він лише знає на кою голосувати як ви. І так за цигари і горівку продавали себе як худобу. А нині? Нині вас той самий бас відправляв до „Salvation Army“ на зарібки. Се повинна бути для всіх вас наука, хто вам ворог а хто приятель. Памятай-отже робітнику, що твій приятель, се тільки соціалістична партія, котра безнастанно працює над тим, аби освободити цілу робітничу класу з кайдан капіталістичної неволі. Тільки соціалізм є вашою дорогою до визволу. Тому ваше місце повинно бути тільки в соціалістичній партії. Будете ви всі зорганізовані в сю партію, тоді пропаде визиск, пропаде вся та гниль нинішнього лайдацького систему, а наступить таке жите, де всі будуть рівні, вільні і щасливі.

Г. Д. Ілящук.

Відозва до відділів і всіх товаришів соц. дем. в Канаді, Злучених Державах і в старім краю!

Центральний заряд Фед. Укр. Соц. Дем. в Канаді, видав і спродає вже нові двоцентові марки, які належить наліплювати з другої сторони листів. Дохід з цих марок призначений на організаційний фонд Федерації У. С. Д.

Всі відділи, товариші і робітники, як також і інтелігенти повинні замовляти ці марки в найбільшій

скількоств і продавати на мітингах, забавках де тільки надають ся спосібність.

Товариші Робітники!

З кожним днем стає на освіті гірше жити. Тисячі наших братів ходять по улицях міста зморені, прибиті нуждою, від рана до пізної ночі шукають місця, щоб заробити на кусок хліба насущного. Другі за п'ячу платню заливають ся кривавим потом в фабриках, майнах, лісах, та на желязничих дорогах, калічуть своє тіло, зановнюють шпиталі та мотили.

Так само і фермери. Замість збирати золоту пшеницю, — корчують корінь, лущають скали, мешкають як селєдці в бочці та живлять ся териллячками. І так сходить дні по днях в нужді та горю.

І нині мають люди рай, та се тільки мала горстка визискувачів. Вони здорові, червоно лиці, товсті, убрані в шовках, носять золото, брилянти, не знають голоду ні холоду, бенкетують, бавлять ся, їм весело, бо мільйони нещасного робітництва працює на них. Се ті пиячки, що давлять робітничий люд, се ті, що викладають сотки тисяч робітників на брук, се ті, що спричиняють загальне безробітє, а за сим голод, холод і смерть. І чи так вічно має бути? Ні, навпаки! Ось, зійшла вже нова зоря, а з нею прийшла і нова наука великих вчителів соціалізму. В тих державах, де робітництво прийняло сю добру новину, за котру не мало насиділось по криміналах, там нині ведеть ся борба на жите і смерть, там робітники в боротьбі виходять що раз більш побідносними.

В тих краях, де прийнялась вже наука соціалізму, там не багато потреба вже часу, щоб повалити цей згнілий, лайдацький лад до землі, а в його місце завести новий, так званий колєктивістичний устрій.

І в нашій нещасливій Україні, котра обмурована та обложена жандармськими багнетами та царсько-царськими арматами, — нарід пробудив ся і прийняв до своїх обкурених хат слова революційного соціалізму.

Робітники всіх країв, аднайте ся. І український пролетаріят подав свою мовилисту руку міжнародному соціалізму. Уже 13 літ як наші товариші в старім краю, вже 5 рік як ми в Канаді згуртовані в соціал демократичній партії під червоним прапором.

На тисячних мітингах наші товариші і організатори виволошують революційні промови, наші газети, книжки, розходять в десятках тисяч примірників між народ, помимо гнету і переслідувань п'югавого царянти та дрантвих Габсбургів і капіталістичної проститутки в Канаді.

Наша Федерація здобула собі славу між другими народами, і наші товариші пі-

дуть дальше в борбі за хліб і волю.

В послідних часах наша Федерація переживала фінансову кризу. До Екс. Комітету приходять листи, щоб вислали на провінцію організатора, засновувати відділи, помагати старому краєви і т. п.

Товариші! Ми безраді. З партійного податку (стемплів) доходи маленькі, щоб мож вдержати ся і організувати партію. Ми-ж так само як і ви заливаємо ся потом в фабриках, майнах та лісах. Щоб помогти нашій Федерації фінансово, з чим власне звязана є всяка робота, ми постановили видати марки (стемплі) на організаційний фонд і розпочати ширшу роботу. Ми розпочали вже її. Тепер товариші ви сповняйте свій обовязок; а сповните його тоді, коли не тільки відділи, але всі товариші і робітники закуплять ці марки в більшій скількоств, з продажі цих стемплів зберуть ся фонди і за них ми вшлемо на провінцію організатора, розширимо нашу літературу, та будемо засновувати нові відділи.

Згадані стемплі на кредит не вислаємо. Меньше чим на долєра можна присылати поштовими марками. Всі замовлення і гроші посилайте на адресу: А. Dmytryshyn, Box 1051 Montreal, Que.

До праці!

Ц. З. Ф. У. С. Д. на посліднім своїм засіданю починив дальші кроки а то: Як визволити наш народ в Америці і старім краю. В сій цілі в місяці червни Ц. З. випустить агітаційну лєтючку, котра буде призначена для масового ширєня в Канаді, Злучених Державах і Європі.

Зміст сеї лєтючки буде надзвичайно цікавий. Її вістрє буде звернене проти визиску капіталізму та проти гнету наших братів в старім краю.

Ц. З. звергаєсь до всіх відділів, товариств, товаришів і редакцій наших часописів в Канаді, Америці і Європі, щоб прислала нам свої адреси та скількість замовлення сеї лєтючки, щоб ми могли знати як великий наклад установити. Для старшого краю і російської України потрібно видати хотять 10 тисяч. Лєтючка буде розсылатись цілком даром.

Однак щоб можна було оплатити бодай пошту, а Федерація розпоряджає так ми лєтучку просим щоби товариші і прихильники на своїх мітингах збирали хоч маленькі колєкти (можна і стемплі поштові) і щоби їх прислала враз з замовленнями, а імена жертводавців ми оголосимо таки в сій-же лєтучці. Замовлення на лєтучку, як також і гроші, прошу присылати на адресу: John Hnyda, Box 1051 Montreal, Que.

Товариші Робітники! Візьмімось до діла, розв'янім червоний прапор, не вступімось в кривавого бою, піднесім поневолені наші руки,

бо ми за народ б'ємось, за нове жите повстаємо, волю і хліб здобуваємо для цілого народа!

Центр. Заряд Ф. У. С. Д. в Канаді. Монреал, 24 мая 1913.

Р. S. В найблизших числах буде продовжена відозва дальше и з. До штурму!

На фонд Михайла Павлика.

Хв. Редакціє! Вчєра вечером я одержав 21 число „Роб. Народа“ і став читати статю „На старість така заплата“... Присутні дуже зацікавились житем сгарєнього Павлика, який видав цілого себе для поневоленого галицького селянства, а нині находит ся в так прикрім положєню. Се зворушило присутних до глибини серця і майже з слєзами в очах, почали складати свої жертви в доказ любови для Павлика. Осє імена жертводавців з села Торговиці пільної, горєденського повіта:

С. Табачнюк \$5, І. Матейчук \$2, М. Коваленко, А. Бавковий, В. Войчук, Г. Поліщукан, Н. Гуцуляк, В. Гуцуляк, В. Табачнюк по \$1; Н. Ткачук, Анна Табачнюк, Параска Табачнюк і Доця Табачнюк по 50цт. Разом зложено \$16, що й відсилаємо на руки Редакції „Р.Н.“ щоб ся вислала в призначене місце. Здоров'є всіх читачів „Р.Н.“

С. Табачнюк, Мамковал, Саск, 25 мая 1913.

East Selkirk, Man.

Прошу помістити в „Р.Н.“ вказ членів нашого відділу ч. 8, котрі точно сповняють свої партійні обовязки: Михайло Михайлів, Мих. Косович, Проф. Гаврилюк, Анна Ковальська, Никола Линека, Ст. Баран, Іван Олянік, С. Солянник, Мих. Суль, В. Дибік, М. Копанський, Іван Ковальський, П'євло Шведь, Марія Солянник, Олекса Впозуб, М. Младак, Кася Боржаску, Настя Гаврилюк, М. Божаску і Дм. Божко.

Крім сего є ще кілька товаришів але сї не винювають своїх обовязків.

Секретар.

BIGGAR, SASK.

В сій околиці показуєсь, що буде дуже красний врожай в сїм році, та не на обїже а на комарі. Тут так комарі заповнили воздух, що за кожним віддихом втягаєте їх повні уста. Робітники що працюють по гєнках, закладають на голови такі сїтки як доньки та жилими капіталітєв, лише з тою ріжницею, що робітники закладають з бїди, а капіталістєки з буга.

Робітник.

ПОШУКУЮ

свого брата Івана Фостія, а села Михайльова, пов Борщів. Передше перебував в Венкувер та Камбел Ривер и В. К. Хто би доніс мені, де він живе тепер, дістане \$1 надгороди. Прошу оголосуватись до:

Wasyl Fostiy 2962 Hatcherison Montreal, Que.

АДРЕСИ СЕКРЕТАРІВ ВІДДІЛІВ:

- Montreal, Que. S. Tataryn Box 1051
- Ottawa, Ont. C. Yakubowsky 268 Rochester St.
- Toronto, Ont. F. Pomeychnuk 111 1/2 William St.
- South Porcupine Ont. M. Moroz Box 521.
- Fort William Ont. John Fitz 600 McPherson St.
- Copper Cliff Ont. John Rohozynski Box 278
- Welland, Ont. Iliia Romanowych Box 251
- Brantford, Ont. I. Semeniuk 11 Main St.
- Winnipeg, J. Nawizowsky Box 3542
- East Selkirk, Man. M. Mucak
- Elmwood, Man. W. Bailak
- Walkleyberg, Man. J. Magdiy P. O. East Selkirk
- Paplar Park, Man. F. Semeniuk
- Gonor, Man. W. Koreychuk
- Calgary, Alta. N. Panteluk Box 576
- Colemen, Alta. P. Baraniuk Box 158
- Hillcrest, Alta. W. Semeniuk
- Vancouver B. C. M. Ferbey Box 482.

НОВІСТЬ! НОВІСТЬ!

Робітнича Друкарня

в Монреалі, зарєджітрована після закону провінції Квебек дня 24. 5. 1913.

Виконусє всякі друкарські роботи в мовах: українській, польській, російській, англійській і французькій. Ціна дуже приступні. З провінції роботи виконусєь скоро.

Робітнича друкарня має на складі:
Робіт. і гумористичний калєндар по 25цт
Всі числа „Доброї Новини“ по 10цт
Оказові числа даром.
Картки Івана Франка 5 за 10цт

Робітнича друкарня

приймає передплату на слїдуючі часописи:
„Робочий Народ“ виходить що тижня на рік \$2.
„Добра Новина“ з образками двотижневник на рік 1 1/2
„Вперед“ місячник, на рік 1.
„Борба“ двотижневник на рік 1.
„Дзвін“ місячник на рік 2.
„Кадило“ гумористичний місячник 1.
Поодинокі числа по 5цт
„Дзвін“ 25цт

Також маємо і ріжні книжки.

Пишіть на адресу:

ROBITNYCZA DRUKARNIA
Box 1051 Montreal, Que.

ПЕРЕЧИТАЙТЕ УВАЖНО!

У Львові виходить нова українська газета, з численними образками, п. н.:

„ДОБРА НОВИНА“

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ, ПРИСВЯЧЕНА ШИРЄНО ПРОСВІТИ І НАУКИ ТА СУСПІЛЬНИМ І ГОСПОДАРСЬКИМ СПРАВАМ.

„ДОБРА НОВИНА“ призначена для широких народних мас. Понає в найприступнійшій формі статі просвітні, популярно-наукові, суспільні і господарські, вістки з біжучого політичного жита, важні події з цілого світа, письма а краю і Америки, поради і поучєня, образки, повістки, оповідання, вірші, сміховинки, загадки і т. п. „Добра Новина“ виходить покищо що два тижні, а опісля буде виходити кожного тижня.

„ДОБРА НОВИНА“ коштує на цілий рік в Америці (в Спол. Державах і в Канаді) 1 долєра і 50 центів.

Кожний передплатник дістане крім газети чотири книжки на рік цілком задармо!

Хто сейчас пришле гроші на „Добру Новину“, дістане зовсім даром дуже гарний і цікавий

Калєндар на 1913 рік.

„Добру Новину“ повинні замовляти собі всі товариства, кожда читальня і кожний, хто вмє читати.

Хто хоче матє цілий рік приятеля в хаті, нехай замовить собі „Добру Новину“ побіч „Робочого Народа“.

Число на оказ посилаєть ся кождому даром, хто пришле свою докладну та вірачну адресу.

Гроші і письма для „Доброї Новини“ поилайте на таку адресу:

„ДОБРА НОВИНА“

улиця Скинського ч.14, 12. Lemberg, Austria.
Наші товариші в Америці і в Канаді можуть послати передплату на сю адресу:
Iwan Hnyda, Montreal, Box 1051, Canada,
а також можна замовляти і в редакції „Робочого Народа“.

Читайте і передавайте з рук до рук одинокую робітничу часопись „Робочий Народ“.

На чїм кони

На чїм конику того й пісоньку. І се дібна правда пан Кремар грав купителя працююду, — а нині? Нині його приклонники що едмонтонські не хочуть організувати чїпають ся я бізнесу. Се негра Кремар викрикує Заході і згуртовує ла себе ліпші сил було тільки на тебаска пішла в руріриші бачучи, що партійний і ніком не майнуло, що гірший чим непарі попарали його цілю. Та коли він побачив що хлонці є, бізнес ді напчихав на паліз через якусь таку Організацію ватинне багно. Не Кажу вам, що майдім числі Едмонта згадують консерватів, „славне“ сего панда, декотрі товаришівні до чого ведєрова політики, в від него, але ті, що дали в Фінікс якісства сьвятого Нині жуть ся дальше жуть, що чим горєкниві, тим все будєти, Однак я в се Все таки можна і обмити, а решта півітріє.

Заложили під Кремара Народну цію. І ся передвїтка була добре облєде як стались де більше має продаті кому, консерватє бералам, то мало є не порозвалювали ред самими виборєжечка ушколєсь „праведним“. Та се лю і призначена. Взулівши сю бандуних торговців, на в очі і прогнав вїл. Тож я клячу до бертійські фермерники: Гонїть ту дше від себе, а з лєкалі соє. дем. ка в цілім світі і того, аби вивратї мерів які і робітнінїшого ярма ка

ABBOTSFORD, B. C.

Посилаю Вам Тє як відновленє на „Р.Н.“ і „Кадило“
Також прошу моїх пару сів в Хочу сказати про сто на заході, котє Альберні. Не пишякоєсь агітації, бо несеюмо анї нїятом, а тільки пишє що богато наших купувачи там лєстрахають ся, що берні не буде мієлише скали та звєрства. Я був там місцевість і купи Там нема ніяких анї скалів. Се чудєність. Можемо б що Порт Альберт твертим портовим Канаді.

Ф. Вє

ДІЛІВ:

ІСТЬ!
провінції
ах:
ійській і
ніці робо-
25¢
10¢
10¢
\$2.
на рік 1 1/2
1.
1.
2.
1.

ANIA
I, Que.

НО!

а, з числен

ШИРЕНЮ
І ГОСПО-

х народних
просвітні,
і, вістки з
ого світа,
а. образки,
адки і т. и.
тижні, а

к в Амери-
00 центів.

ш чоти-

Нови-
ікавий

бі всі това-
тати.

нехай за-
о Народа".

аром, хто

ни и" по-

ь, Austria.

уть поси-

нада,

о Народа".

до рук
ь „Ро-

На чий конику...

На чий конику сидити, того й піснюку сьнівай. І се дійсна правда. Колесник Кремар грав ролю відкупителя прагнучого люду, — а чини? Нині він і його прихильники говорять, що едмонтонські робітники не хочуть організуватися, і тому чіпають ся якого будь бізнесу. Се неправда. Коли Кремар викрикував тут на Заході і агуртовував доволла себе ліпші сили, то се було тільки на те, аби Атабаска пішла в рух. І товариші бачучи, що се чоловік партійний і нікому в думці не майнуло, що він буде гірший чим непартійний, — поірали його цілою форсою. Та коли він побачив вже, що хлопці се, бізнес іде, тоді напчихав на партію і заліз через якусь там Народну Організацію в консервативне багно. Не вірите? Кажу вам, що майже в кождім числі Edmonton Capital згадують консерватисти імя „славне“ сего чана. Правда, декотрі товариші побачили до чого веде Кремарова політика, відскочили від него, але ті, що закладали в Фінікс якісь товариства сьвятого Николая держуть ся дальше його. Кажуть, що чим горнець накішів, тим все буду смердїти. Однак я в се не вірю. Все таки можна його трохи обмити, а рента поволи витріє.

Заложили під провідом Кремара Народну Організацію. І ся передвборча ланка була добре обдумана, але як стались дерти хто більше має продати людей і кому, консерватам чи лібералам, то мало собі чубів не порозвалявали, що перед самими виборамп небіжечка упокоїлась „со духом праведним“. Та се таке суло її призначеня. Нарід зрозумівши сю банду політичних торговців, наплював їм в очі і прогнав від себе.

Тож я ключу до вас альбертійські фермери і робітники: Гонїть ту дрань дальше від себе, а закладайте льокалі сод. дем. партії, яка в цілім світі прямує до того, аби вирвати так фермерів як і робітників з нинішнього ярма капіталізму.

С. Д.
ABBOTSFORD, B. C.:
Посилаю Вам Товариші \$3 як відновленя передплати на „Р.Н.“ і „Кадило“. Також прошу помістити моїх пару слів в „Р.Н.“ Хочу сказати про нове місто на заході, котрим є Порт Альберні. Не пишу се для якоїсь агітації, бо я не є бізнесменом ані ніяким агентом, а тільки пишу се тому, що багато наших людей по-кундували там лоти, нині страхають ся, що Порт Альберні не буде містом, бо там лише скали та звори. Се неправда. Я був там, бачив сю місцевість і купив два лоти. Там нема ніяких ані зворів ані скалів. Се чудова місцевість. Можемо бути певні, що Порт Альберні буде четвертим портовим містом в Канаді.

Дальші жертви.

Дальше зложили жертви на хорого письменника М. Павлика!
М. Д. Демчук \$ 1.00
Й. Оробко 1.00
В. Н. Колієник 1.00
І. Навізівський 1.00
М. М. 50
Д. Патраш 50
Д. Джулинець 50
М. Губіцький 40
Б. Лабінський 40
І. Попель 25
І. С. 25
Е. Володін 25
Д. Стечишин 25

Редакція „Роб. Народа“ 2.00
Разом \$9.30
Отже всіх грошей виславо разом до краю \$25.30.

Щодо „Роб. Нар.“

На шейр „Р. Н.“ зложив т. Н. Лахманець \$10.
На пресовий фонд зложили т. т. Іван Кудринський 50¢, Н. Герелюк 50¢, І. Радванський \$1.00, Товариші з Колман, Алта \$1.00.
На пресовий фонд „Кадила“ зложили т. т. Д. Спидорук \$1, Н. Лупул \$1.
Всім товаришам за їх жертви сердечна подяка.

На шейри „Р. Н.“ зложили в місяцю мар-а Vancouver B. C. слідуєчі товариші:
П. Перейма \$20.00
А. Кударевко 20.00
Т. Томашевский 20.00
Д. Франт 20.00
М. Фербей 15.00
Г. Бегар 10.00
М. Дутчак 10.00
І. Калапаца 10.00
М. Бачинський 10.00
П. Голик 10.00
Дм. Гриневич 9.00
Д. Перейма 5.00
А. Бариский 2.00
Т. Моспан 2.00
І. Попович 2.00
\$165.00
А. Матійчук, Вінніпег. 10.00

ХРИСТОС ВОСКРЕС...

Дзвони тихли і дав ся чути дрожащий голос митрополита: „Благословенне царство всегда і нині і присно і во віки віков“. — Аминь, аминь, аминь, тричі загудли всі достойники сербські. А за ними вибух голосним риданем ввесь сербський народ, всі старці жінки і діти.

„Христос воскресее-е-е... із ме-е-ертвих...“ тягнув митрополит, а далі сербський король Петро й воєнний міністер як підтягнуть оба прім: „Смертю, смерть поправ“. — „І еущим во гробі живот дарував“ докін чилв рещта достойників, всякі міністри й генерали, — Тату, тату — кричали з плачем діти... — Сина..., сина віддайте мені — голосили матері і подальше товпою до міністра війни й до короля Петра.

Вдарил дзвони, „Дужче, дзвони“ заперещав Петро на паламаря. Та дзвони не могли заглушити плачі, зойки, ридання бідного люду. Бачив се й сам король Петро, бо вий-

няв в туж мить з кішені вату, позатикав вуха та далі сьпівав прім: „Христос воскрес...“

Двері катедри відчинились і вельможі сьпіваєчи, а обідрана голодна маса старців, жінок і дітей ридючи, ввійшли у церкву.

Вже давно скінчили сьпівати, а народ все плаче і то чим раз дужче і дужче, аж стіни трясуть ся... „Побожні християни“ — заговорив сивовусий митрополит, а народ, вчувши його голос, вже тільки хлипав тихцем. „Радість, велику радість звіщаю вам днесь“ — і знов ринули слези, навново заридали вірні. — „Тіште ся, веселїть ся, бо вже воскрес той, якого фарисей прибили на хрест...“

„Ха-ха-ха“ — гірко засьміяв ся невидимий дух, а всі очі знернулись в сторону сьвятого гробу. А там видів деревляний хрест з роззятим сивом чоловіком, який був страшно обриваний кровю. — „Радуйте, веселїть ся, що тільки крові наточили, тіште ся, що молодих живих людей ви загнали в сиру землю, ликуйте, що тіло їх роздирають вовки та собаки. І за що я тершів, чого я дав розпяти ся за вас? Мовчите, людодї!“

„Христос воскресее-е-е“ — звів дальше король Петро прімом а за ним гудїлв всі дворянські трути. Лише вірні ридали без перестанку дальше. П. Лисецький.

Потяг забив 10 робітників.

25 мая наїхав потяг „Val-timore & Ohio“ на громаду людей, що працювали на желанничій дорозі. 10 робітників згинуло на місці, а 3 віднесло тяжкі рани.

ПОШУКУЮ

свого брата Василя Шостила (син Дьордїя) з села Бїрка пов. Заставна, який тепер перебуває в провінції Брітїш Колумбї. Хтоби онім знав, або він сам, проши дати до-відомости на повизну адресу: Jack Shostal 11 Sutherland Ave. Winnipeg.

ПОШУКУЮ

свого брата Стефана Мотовила з села Хатон, пов. Радїхів. Хтоби онім знав, або він сам, хай ласкаво дасть до відомости на слідуєчу адресу: Michal Motowilo P. O. Transcona, Man.

Відділ Ф. У. С. Д. цювинні аголошуватись по членські книжочки, партійні етемплї, конституції і всі инші партійні інформації на адресу секретара:

A. Dmytryshyn Box 1051 Montreal, Que
Знова в сираві організації нашої Федерації, на адресу організатора: John Hnuda Box 1051 Montreal, Que

\$1000 НАДГОРОДИ

дамо тому, хтоб довів, що Kamsack Realty & Investment Co. Limited. ошукала кого на 5 центів на продажі її лотів, які она продавала, продає або буде продавати.

Читайте, се є цікаве, поучаюче, а разом і дуже корисне:

Дорогі читачі сего оголошеня!

КОЛИ ВИ нам позволите маленьку хвилину Вашого часу на сю коротку розмову між Вами а нами, то ми о дечім добрім поговоримо. Нам здаєть ся і ми в сю річ віримо, що. „Що тобі не мьало, не чини і другому“. Много а нас в сю, так сказати сьвяту заповідь вірять, але мало хто її сповняє. Щоб Вас о сїм пересьвідчити, що ми і віримо і сповняємо, просимо читати дальше і довідаєть ся.

Ми маємо лоти, які знаходять ся в KAMSACK, Sask., в однім з найліпших міст Західної Канади і ми сі лоти маємо на продаж тим, що хотять свою долю поліпшити.

Щоб вас переконала що сі лоти є добрі і є річею яка вам приїде до користі, то ми залучаємо Вам нашу поруку, а Ви перечитавши її докладно, по требуйте над сїм ділом подумати, а побачите що се є річ, яка була би Вам давно адала ся.

Богато людей продають лоти, однак сі лише дбають, щоби другого біднійшого від себе в піллий спосіб знищити, томуж такі довго не істнують, бо кождий свого ворога знає і єго стережесь. Щоб знова чоловік позістав прїятеlem тїх всіх, котрим він продав кавалок землі, тож такий мусить і повинен продавати лише таку землю, що є добра і що она тому бідному, що її купує, буде одинокою надїєю до поліпшеня єго долї.

Ми о се дбаємо і Вас хочемо переколати що оно так дійсно є, позаяк ми не могли нашї лоти гварантувати, однак ми знаємо, що кождий що від нас купит лот дістане те, що єму належить ся і буде задоволений і що о сїм другому скаже.

Найбільшим ворогом для тїх, що купують лотї, є такі компанї, що їх лоти канцелюють, в разї они спїзняють рати, або яка инша пригода появить ся, як слабість і брак роботи.

З нами ще жаден і одного цента не стратив, тому що ми нікому лотів не канцелюємо, ані не жадаємо жадного проценту коли даємо на виплат. Е разї Ви хорї або без роботи то ми Вам даємо так довго часу, доки Ви потребуете, тож тому тут є нагода, що Ви без жадного труда або клопоту Вашї лоти потрафите виплатити.

Дальше що Ви зробите більше грошей і в коротний час як де инде, се му є слідуєча причина.

Сї всі лоти є в середні міста і в добрім місці. Вже на сїх лотах знаходять ся велїкі будинки, а сего року більше як 100 нових побудують ся. На самїй середній сїх лотів будує ся будинок, що коштує \$40,000, а на 65 футів від сего кусника закладає ся велика фабрика глїняних виробів яка буде коштувати \$200,000. В самїй сїй фабриці більше як 250 робітників найде місце на роботу, а ми є певні, що кождий з нас побудує на наших лотах, щоб їм було близько до роботи.

Задля того що Kamsack є дивізіонним містом і є серед найурожайнійшої околицї Са с ка ч е в а н у а так само на головній лінії С. N. R., се місто за пару років приїде до великого значїня. Що до води то в Kamsack єї не бракує, бо Assiniboine River перепливає се місто.

Ми думаємо, що б всі компанї так поступали як Kamsack Realty & Investment Co. Limited, то тодіб всі шахраїства зникли, а місто сїх засїялоб аєвіда правдивої надїї і розвитку нашого народа на канадїйській землі.

Тому ми Вам ралімо не чекати довго аж ся нагода мине ся, але просимо нам дати знати в короткім часї, а ми Вам з охотою о всіх річах порадимо і Вам авсім ширше і докладнійшо розкажемо про се місто.

Наша порука для тих що купують від нас лоти.

Коли Ви бажаєте зїйти ся з людьми, що хотять вам добра і сааракуть ся зробити Вам гроші то просимо перечитати понизже наведенї факти:

Перше: Ми Вам даємо лоти в однім з найліпших міст Західної Канади, які ще сего року будуть коштувати по \$300 а ми тетер продаємо по \$100. Друге: Ми Вам даємо поруку, що кождий лот є сухий і рівний і є в середній міста; коли Ви знайдате що оно так не є, то ми сей час звертаємо Вашї гроші.

Третє: Ми не жадаємо жадного проценту коли даємо на виплат. Четверте: Ми вам даємо єгрїмент того самого дня, як Ви купите, а тайтл коли заплатите готівкою.

Пяте: Ми не канцелюємо Ваших лотів, коли Ви не зможете рати правильно платити (в разї Ви хорї або без роботи).

Шесте: Ми Вам сі лоти продамо коли Ви сего бажаєте.

Наші лоти знаходять ся в Kamsack, Sask, друга дивізія від Вінніпегу. Цїни наших лотів є \$100 і вше.

Рати сїх лотів є \$10 готівкою а \$10 цюмісядї без проценту. Величина сїх лотів 50 футів широкі а 122 футів довгі.

По близші інформації і мапа просимо заслати понизшу таблицку з Вашою адресою а ми Вам все вишлемо безплатно.

Do KAMSACK & INVESTMENT CO., LIMITED, 811-812 UNION BANK BUILDING, Winnipeg, Man.
KAMSACK REALTY & INVESTMENT CO. LTD.
811-812 Union Bank.
Winnipeg, Man.

Grand Clothing Co

Першої класи штор з убраннями на північній Винніпегу, де можете дістати різного роду убрання від ніг до голови:

Суті (убрання), капелюхи, черевикви, сорочки, спідне шматте, сподні, кюфрі, валізкы, (дощівники) Rain Coats, коци, ковдри і т.п. Наші ціни є умірковані і приступні. Також висилаємо амовлення і на провінцію. Наша обслуга є скоро і чесна.

Властитель: **Katz i Field.**
GRAND CLOTHING CO.
800 Main St. Winnipeg.

Московські свободолоби.

Последна московська Дума (парламент) увіковічила свою пам'ять благородним ділом, яке приносить честь „доброму сердцю“ російських законодавців. Добрі душі московських вішачелів розболілись над нещасною долею соловіїв, яких помімо конституції забезпечуючої особисту свободу, ловлять в силця і замикають в клітки. Видано отже розпоряджене (указ) який забороняє взынати і ловити соловіїв. Тепер соловіи співають завдяки Думі не будуть боятися сітний і кліток, а будуть весело співати на честь російської свободи. Вільний і недотикальний соловіи сиде собі на галузі і прекрасно заспівав — вже не лиш як артист, але і яко горожанин: заспівав може десь близько язвниць приміром близько пековської каторги, на зорях раненько заспівав коло якоїсь шубениці... Благородна Дума має кайдан... і клітки-язвниці лиш для людей, а соловіи московські — вільні... Не жадають від них навіть пашпорту, їх співи не підлягають цензурі, а єпископ Евлогій не навертає їх на православ'я... Щасливі ті соловіи!

Поліцаї забили чоловіка.

У Відні лучила ся недавно така подія: Один робітник, хорий на епілепсію, почав в приступі лихого гумору знущати ся над своєю жінкою. Війка перенесла ся на вулицю. До неї вмшали ся два поліціянти. Коли робітник кинув ся на одного з них з ножем, другий добув шаблі і втесав нею хорого так сильно по голові, що ранений по дорозі до шпиталя помер.

Вибори до галицького союму.

15 мая на основі цесарського патенту з 9 мая, котрим розвязано краєвий сойм, розписано нові вибори і так: 30 червня в округах сільських, 3 липня в округах виборчих міст, 4 липня в палатах торговельних і промислових, 8 липня в виборчих тілах більших по сілостий.

Вуголь і дерево!

Портал вугля \$5-50
Всякого роду вуголь і дрова в кордах. Також будівляні прибори, пісок, цемент, шутер і т. п.
The Northern Supply Co.
Наш телефон: 667 Henry Ave. Garry 2486
431 Jessie Ave. Ft. Rouge 255

MAPLE LEAF CAFE

864 MAIN ST.
Наша реставрація є отворена день і ніч. Пять долларовий міл-тікет продаємо за чотири. Один обід коштує 25¢ при ляді чи в ідальни. Обслуга скоро і чевна.
PHONE: 159 ST. JOHNS.

Нове відкрите

Для всіх страляючих онанзмом.
Надужитя в полових зносинах дуже шкідливі для здоровля, але онанізм еще більш шкідливі і погубний, особливо для молодих людей, котрі не є ще сильні фізично.
Онаниети не знаючи страшних наслідств сего надужитя себе в будучности, безстидно віддають ся онанізації по кілька разів в день, через довгі роки. Організм від сего поволи нищиться ся, а духова сторона тіла приходить до повного упадку.
Бідність тіла, знесилена полових органів, слабкість ніг, ушадок духа, розсіяна та розетроена нервної системи, істеричні припадки, корчі, параліж, біль в мовнах, болі в крижах — от сі шкідливі наслідки, які стрічають нещасного онаніста, що не хоче лічити себе.

Amber Zival

(від онанізма)
є найлучше средство для лічення тайних слабостей. По ужитю кількох капаялок, ви почувате себе ліпше.
Коробка \$1, пересылка 10 цт.

Amber Medicine Co
27 Canal St. New York, N.Y.

Русько-німецький шпиталь

Dr. G. Katichman-a
Спеціальне ліченє хоріб венеричних (сифіліс, трипер і другі), хірургичних, внутрішних, жіночих, очних і ушних.
Найновіше і найпевніше ліченє сифіліса „606“ проф. Ерліха. Ліченє полового бевсилля, Ліченє електрикою. Літарства вислаю по кольоних за надісланим задатку.
OFFICE & HOSPITAL
453 Selkirk Ave. Winnipeg.
Phone: St. John 1772.

Потрібно мушині жєнщин

до науки голдрьового ремєсла. Компактний курс в лїсємох тижнях. Користайте в спеціальной оцаї, бо ми платимо процент підчас науки. Літарства даром. Інструктори — експерти, 17 літ в 45 школах.
MOLER BARBER, COLLEGE
220 Pacific Ave. Winnipeg

Велика випродаж

в шторі Голдстейна зачинаєсь в четвер 15 мая. Не забудьте зайти до нас, а купите всякі товари по дуже низькій ціні.

L. GOLDSTEIN

842 Main St. Cor. Dufferin
Winnipeg Man.

Dr A. SILVERMAN

Русько-польський лікар. Спеціаліст венеричних, наскірних і внутрішних недуг. Лічить також всякі недуги жіночі.
Ординує в офісі на:
395 Selkirk Ave.
Телефон: St. John 1716.

DR. T. G. MOXNES

ДЕНТИСТ.
620 1/2 Main St.
Winnipeg.
Двері з **Loggan Ave.**
Витягає зуби без болю. — Говорить по польськи і німецьки.

Уважайте

що ми не маємо много оставших лотів в GROUARD; лотя продають ся з кожним днем. Декотрі купці наших лотів писавши до урядників сего міста, та по одержаню відповіди, висловлюють ся з найбільшим задоволенєм.

Ставайте віх ряди. Не чекайте заки хто инший забере заробок який Вам належав би ся. Користайте з хвилі.

Не кажіть що ось коли би я був купив мнувшого року там або там, бо на другий рік те саме скажете. Хто скорше прише задаток, т-й скорше має спромому дістати найближші і найліпші лоти.

Засилайте або приносіть задаток, та забезпечуйте свою будучність. Задаткує ся по \$25, на один лот, а \$10 місячно ргги. Хто купує два або більше, дає по \$25. на кожний, \$15 на два, \$20 на три і т. д.

Маємо на продаж кільканайцять знаменитих лотів в С. Р. Е. і Г. Т. Р. Transcona.

Коли задумуете фармерувати, зайдіть до нас, маємо кількадесят добрих фармів на продаж по низьких цінах.

Продаємо і міняємо фарми лоти і доми.
Як в день працюете, заходіть до нас вечером. Канцелярія відчинена від години 8ої рано до 9ої вечером.

ZAHALNA KANCELARIA
КОЛІСНИК ВОЛОДІН і КОТИЛЯК.
880 Main St. Winnipeg, Man.
Phone St. John. 2579.

МАЮНА ПРОДАЖ

80 акрову фарму, з чого 20 акрів є виробленого а рємта сіножать і пасовиско; з будинків є: хата, дві стайні великі, одна мала, шпихлір і шона. Кернця мурована. Ціна \$2,800. Готівкою лише \$1000.

Jurko Meeh
P. O. Sarto, Man.

Велика випродаж лотів на С. Р. R. TRANSCONA

Нящо ще вам казати, колиж ви самі знаете і видите як ваші сусіди і знакомі зробили маєтки на С. Р. R. TRANSCONA.

Нам зістало ся ще кілька лотів, і то так близкє, що як би кинув буком в нашого будь котрого лота то впалив би аж в Раунгавє.

Сі лоти лишили ся ще від компанії то значить, що продають ся з першої руки, за багато таньші ціни, як ті лоти, котрі продають ся з другої або з руки.

Сі лоти можете купити з \$25 готівкою а рєнту грошій на легкі силати по \$10 місячно.

Ми можемо замінити сі лоти за „Clear Tenants Title (Чистий Торне Тайтл), значить за гавзи в Винніпегу і фарми.

Пишіть або заходіть до нашого офісу, а ми нас вповні поінформуємо. З ловажанєм

Старокраєва канцелярія FENSON & SCHILLER

854 Main St. Winnipeg, Man.
Phone St. John 162

WINNIPEG YARD
Redwood & McKenzie St.
Phones St. John 1132 - 910

TRANSCONA YARD
Melrose & Kanata
Phone St. John 1507

Dominion Lumber & Fuel Co. Ltd.

WINNIPEG & TRANSCONA

ДОСТАВЦІ РІЖНОГО РОДА МАТЕРІАЛУ ДЛЯ ВУДОВИ.

Маємо стало на складі лати, гонти, вікна, двері і всяке викінченє внутр. Тверде дерево спеціально до викінчування.

Всякого роду дерево, вуголь завжди маємо також на складі в Трансконі-

НОВИНА

Уже вийшла з друку займаюча історія про страшну катастрофу на морю, п. з.

Конец ТИТАНИКА

правдивий, зворушающий опис найбільшої морської катастрофи, про те як більше чим тисяч пять сот людей згинуло в ній і як другі ратували ся. З образками ціна 60¢

Що стало ся з Рудольфом? або ТРАГЕДИЯ НА ЗАМКУ МАЕРЛІНГ

Житє і смерть австрійського архикнязя Рудольфа, з образками 224 сторія 60¢
Інститутка. Гарне оповіданя 15¢
Гуморески 15
Сон, Одаґка, Чари, Лєдащица 15
Серце чоловіка сьвятинєко бота або осідком діавола, з образками 15
Убийники, драма в 5-ох діях друге поправленє виданя 35

Атляс Географічний
24 мапи \$1.35
„ брошур. 1.00
Кароля, повість з життя сирота 30¢

Каталоги книжок даром.

RUSKA KNYHARNIA
850 Main St. Winnipeg, Man.

Відновляйте передплату на 1913 рік.

р

ПОРЯДКОВЕ ЧИ

РІК V.

НОВИНИ

3 Винніпегу

Минувшої неділі, вня, заходом відділу соц. дем. і юні І. відбуло ся в Квіне велике віче. Як крас повідалось так, ще винало.

На вічу сім тов. О Ревюк виголосив відч старинні пмятнєнки лєях і церквах Лон Відчит випав пре Присутні, помімо пори не розходились а ждали на дискусію иншими бесідами ками ла слово товаришка Ревюк, сєтра Мир. ського. В короткій, адрій промові, привитав браних, розказала пре ду та політичне пол наших братів в Галл При кінці своєї бтов-а Грина заявив, українським робітникам, конечно треба нізуватися в соц. дем. тію, бо тільки ся партронить і стоїть на стє робітничих прав. Як н

H. W. BARRISTER.

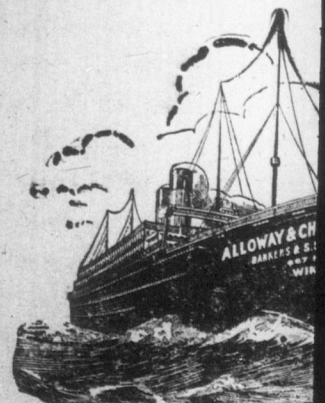
Адвокат

помагає все як і старокраєвськові, цїпільні, певмо і скоро, бє старі

Оме

кандидата прав ка з української

Офіс: 872 Main

рівні гроші.

Почта
Люди, котрі не адресом в крає а ми Ми також прод Продаємо марк Офіс отворен

ALLO

C. GENIE

657 Main St.